

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Az előfizetési pénzek
s a lap kezelését illető minden tárgyak
a kiadó hivatalhoz (Első magyar egye-
sületi könyvnyomda, 3 korona-utca, 18
sz. a.) intézendők.
Érmentetlen levelek el nem fo-
gadtatnak.

Előfizetési ár:

évesre 20 frt. félévre 10 frt., ne-
gyedévre 5 frt.
Belátási díj: 6-hasábos petit-sor
5 kr., bélyegdíj mindenbelátásért 30 kr.
A „nyilt-tér”-ben
4-hasábos petit-sor 20 kr.

Rendkívüli előfizetés

„FÜGGETLEN LAPOK”

következő folyamára.

Február—martius 2 óra . . . 3 ft. 40 kr.
Február—aprilis 1/4 évre . . . 5 „ —
Február—június 5 óra . . . 8 „ 40 „

A „Függ. Lapok” kiadó-hivatala.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Szervezkedés.

Hátra van még a szervezés mérlegeléseben az ötödik kérdés, mely az alakítandó testületek életkérdése, az t. i.

„A választottakra nézve mennyiben függetlenek azok, vagy mennyiben lehetnek bizonyos érdekek befolyása vagy legalább nyomása alatt?”

Érezték már az 1848-ki püspökök, hogy az autonomia elutasíthatlan követelménye az alpapság helyzetén változást tenni.

Egyházi intézményeket alakítani a papság nyomadékos vegyülete nélkül nem lehet, feles számban helyezni papokat a testületekbe s őket a mai helyzetben hagyni, az autonomiát tenné fictióvá, bölcselel belátták emélfogva, hogy a papság helyzetét is át kell alakítani.

Tett-e a mostani püspöki munkát valamit az alpapság emancipációjára?

Semmit sem, pedig marad-e állásuk a régi az önkormányzattal bíró egyházban?

Elhisszük örömet, hogy a politikával, kivált utolsó két évtizedben, keveset foglalkozó püspöki kar figyelmét kikerülte a testületi tagok qualificatiója, pedig ez dönti el a dolgokat.

S itt kettőre kell figyelmeztetnünk:

Sem a világi, sem a papi elemek függetlenségére semmi tekintet nem fordítaték a püspöki munkálatban.

Az élet minden viszonyaiban jártasnak kell lennünk, hogy megítélhessük a létező viszonyok befolyását az emberi gyarlóságokra, különösen pedig azt nem lehet felednünk; hogy az érdekek nyomása a legdöntőbb factor az élet vásárában.

Kell-e azt bizonygatnunk, hogy kinek keze van a pénzen, az hatalmas ember.

A püspöki munkát az alapítványok kezelését meghagyja a káptalanok kezében,

csak ellenőrzést enged a székesegyházi testületnek. E szalon függ a világiak feletti uralom.

Igazságtalanság és haláltánság volna a papság azon érdemeit fedni, vagy meg sem említeni, melylyel bírnak a multban, midőn annyi családokon segítettek nehéz időkben, sőt mi állítjuk, hogy az alapítványok e nemes célját nemesebben nem tölthette volna be senki, mint a magyar papság.

De a szabályozás és törvény a lehető visszaélések elméletén indul. És másképp fordulhatnak a dolgok, ha a felköltött szenvedélyek s kifejlődhet antagonismus kezdenek működni, mire eddig alkalom sem volt. Az ebből jöhető nyomás elhárítására valók a szabályok.

Vegyük már most a tény. Az alapítványokat kizárólag a főpapok kezelik. A világiak nagy része vagy köteleztette az alapítványoknak, vagy az akarna lenni. Az egyikre nézve tehát a főpapság kötelezvényét, a másikra nézve pénzt tart kezében, hányan maradnak érintetlen?

Ilyen az élet rideg képe. A ki e befolyást tagadja, nem ismeri az élet folyását.

Ezt, t. i. hogy az alapítványok ne lehessenek eszköz a világiak függetlenségének aláadására, csak az menti meg, ha a tulajdon és kezelés a testületnek adatik át, és szabályoztatik.

Menjünk már most az alpapság állására:

Igen nagy concessiót teszünk a való rovására, ha mondjuk, hogy a plébánosok legalább háromnegyedét ma a főpapság korlátlanul nevezi ki, vagy püspöki hatóság, vagy patronatusi jognál fogva.

Ha ez így marad, lehet-e független papságról szó?

Az autonomia elismerésével, ha az állam annak követelményeit teljesíti, annak kebelében más antagonismus nem képzethető, mint épen a hierarchia és nép között egyes kérdésekben, mert csak e két tényező működhetik az egyházban.

Az elsőt, mint hatalmat a püspökök s többi főpapok képviselik, az egyetem jogait az alpapság és világiak.

Egészen s teljesen analog viszony ez, mint a polgári társadalomban a kormány és nép között.

A főpapság van hivatva regere Ecclesiam Dei, törvényünk szövege elszámlálván a püspököket, oda teszi: „Isten szent-egyházait Krisztusban szerencsésen kormányozván” a püspöki kar tehát, bármi változások legyenek is, az egyházat kormányozni fogja mindenkoron.

És itt jutottunk azon ponthoz, melyben

a protestans egyházaktól lényegesen különböztünk.

Azon hatalmi kör, mely a kath. egyházban a püspökökre van ruházva, egészen más, mint a protestansoknál. A hatalomnak anyagi eszközeivel is más mértékben van felruházva.

A porosz prot. állam is, mely saját protestans superintendensei iránt épen nem bőkezű, a katolikus püspök évi jövedelmét 40 ezerre szabja.

A hatalom erkölcsi és anyagi eszközeinél fogva püspökeink mindig igen hatalmasok lesznek, sőt az autonom egyházban annyival hatalmasabbak, mert az összes nép egyesített ereje támogatandja.

Ha az alárendelt papság korlátlan kinevezési joga is fenntartatik, miután ez által a községek egyházi fejeit s ezek által minden papi javadalmak birtokosait kezükben s befolyásuk alatt tartják, minden autonomia merő fictióvá válik a tagok függetlenségének lehetetlenségében.

A választás tehát ebben elengedhetlen feltétel. mi nélkül autonomia képtelenség.

Ennek azonban nem az a következtetése, hogy a község válassza; szerintünk sem feltétlen kinevezés, sem feltétlen választás, hanem mindkét factornak méltányos befolyása, mely egy harmadik érdekelt factor jogosultságában nyer kiegyenlítést.

És az alig lehet más, mint az egyházmegyei tanács, vagy helyesebben annak bizottmánya, hol a püspök elnököl.

Ezek a püspöki munkát szellemére nézve az alkotmányozás szempontjából lehető észrevételeink, mely még csak egy részét teszi annak, mi mondandónk volna.

Mindezekre kevés félbeszakasztások közt ismét visszatérünk.

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

Pénzszerezés rendszerei a vaspályáknál.

I.

Az állam vaspályákat vagy kölcsön útján szerzett pénzzel, vagy kamatbiztosítás által építhet, vagy végkép biztosít kamatokat, de a vállalkozásban maga is részes.

Nem akarjuk tüzetesen tárgyalni ezen rendszerek elméleti s bizonyos konkrét esetre alkalmazott előnyeit, de minthogy mi még mindezekben kezdők vagyunk, nem látszik czélszerűtlennek ezen rendszerek futólagos megvilágításában némi tájékozást nyújtani.

A szükséges kiállítási tőke olcsósága vagy drágasága kiszámítás dolga, akár kölcsönvett pénz, akár kamatbiztosítás által szerzett tőke végkiszámításban lehet egyenlő az olcsóság, vagy drágaság tekintetében.

Tegyük fel, hogy mind egyik, mind másik uton a kamatozás egyenlő, s így a tőke egyáru, a visszafizetésre nézve azonban már in thesi igen nagy a különbség.

Ha az állam kölcsönpénzt vesz fel, annak kamatai már a felvétel órájától folynak. Ebből a kamatbiztosítási rendszerrel összehasonlítva, két nagy hátrány el nem vitatható:

Egyik az, hogy az ország népe, még mielőtt a létrehozott beruházásban bizonyos értéket nyerne, s a tehernek megfelelő haszon aequivalens előállott volna, már a kamatozás terheit viselni köteles.

Másik az, hogy a kölcsön egész kamatát fedezni kell, az államaránylag igen csekély beruházásokat tehet, a nélkül, hogy magát igen megterhelje, s a közlekedések kifejtése ez uton csak lassú lehet.

Példában en jobban kitünik:

Tegyük fel, hogy az ország mai nyomorúságos viszonyai közt évenként 7 és fél milliót bírtunk országos befektetésekbe tenni, többet az ország meg nem bír, s tegyük fel, hogy 7 1/2%-re kölcsönt is bír szerzünk.

Ebből következik, hogy a kölcsön útján kiállítandó vaspályák létrehozásában 109 milliót mehet, mert ennek terheit fedezheti, tovább nem mehet.

Ellenben, ha kamatot biztosít, hol csak az 5%-s jövedelem hiányát fedezi, tegyük fel, hogy fele jövedelmet kell fedeznie, tehát 2 1/2%-t, ezen adóképessegnél, melyet fenntebb feltettünk, azaz 7 1/2 millióval bír 300 milliónyi vaspályát előállítani, mert 2 1/2% hiány mellett ennyi vaspályának kamathányát fedezheti.

Igaz, hogy a kész pénz s papír névszeres értéke közt van mintegy 30%-nyi különbség, de mégis többet, mint 200 milliónyi valóságos pénzbevitést bír az ország ugyanannyi évi teherrel fedezni.

A kamatbiztosítási rendszer emélfogva oly kimerült országban, mint a miénk, felette nagy fontossággal bír — a beruházások sebes kifejtésének tekintetében is.

De bir azon tekintetben, mert az építkezés ideje alatt évekig nem kell kamatot fizetni, s ez csak akkor kezdődik, midőn már a vaspálya a forgalomnak átadatott, és kifejlik eredményben a jövedelmi kamat valóságos hiánya. A miért tehát fizetünk, annak gyümölcse is érezhető akkor, mikor fizetni kezdünk.

TÁRCZA.

Néhány komoly szó a családi nevelésről.

I.

Ne akadjanak fenn azon nyájas olvasóink, hogy a tárczában, mely főleg az utile cum dulcine hódolni tartozik, e komoly hangon akarunk értekezni. Megvan ennek is a maga oka. E tárgy közel, még pedig igen közel fekszik. Más lapok Abessynia, Japan, Indiáról tárcézának, mi nem kelünk oly messze utra, t. olvasóinkkal együtt a hazában maradunk s tanulmányozzuk az itteni állapotokat. Wozu in die Ferne schweifen, mondja Schiller, pedig vajmi kevesen vannak, kik tanácsát követik. Hány ember van, ki Nagy Sándor, Hannibal, Caesar, Napoleon dicső tetteiről napokig tudna elmesélni, saját teste belszerveinek működéséről pedig még csak sejtelve sincs! Így van az némely, sőt sok szülővel is, kik mindent értenek, mindenhez tudnak, csak egyhez nem, mire legnagyobb szükségük volna, a gyermekneveléshez. Mint egy híres német orvos a test ápolását tárgyaló munkáját, ugy mi is jelen tárczánkat a szülőknek, valamint a nép lelkészei s oktatóinak ajánljuk, „mint kiknek kezében a jövő nemzedék boldogsága fekszik, de nemkülönben boldogtalansága is.

Ezek után lássunk tárgykunkhoz.

Mi a nevelés? Hm, nagyon tudományosan kezdjük, de ha már benne vagyunk, csak folytassuk. Tehát mi a nevelés?

E kérdésre a legkülönbözőbb válaszokat nyer-

hetjük. Nemesak azért, hogy minden egyes nemzet külön nézettel bir a nevelés lényege s céljáról hanem mivel egy s ugyanazon nemzetnél is különféle fogalom meghatározása magyarázata. Mindez azonban nem tartozván felvett feladatunkhoz, nem untatjuk tovább olvasóinkat oly dolgok fölhozásával, melyekről akármelyik neveléstani munkából bővebb fölvilágosítást szerezhetnek magunknak, mint mi itt terünk szük voltánál fogva a legjobb akarat mellett is adhatnánk. Egyet azonban szük-ség itt kiemelnünk, azt t. i., hogy az elosztásokat mellőzve, a nevelés szellemi és testire oszlik. Melyik fontosabb e kettő közül? Régi nevelészeink azon elvből kiindulva, hogy a szellem az uralkodó, a test meg alárendelt, a szellemet tartják fontosnak, nem helytelenül, de hibáztak, midőn a testi nevelést egészen vagy majdnem egészen elhanyagolták. Ujabb nevelészeink közül többen összetévesztve az elsőséget a fontossággal, az ellenkező végletbe estek. Szerintük csak a testet kell nevelni, a szellem aztán magától fejlődik. Mindkettőre a szentírás szavaival azt válaszoljuk: „Adjátok a császárnak a mi a császáré, és Istennek a mi az Istené.” A szellemet annyi gondban kell részesíteni, a mennyi őt megilleti, a mellett a testre is annyi fordítandó a mennyit az igényel.

Azon kérdésre nézve, hogy a szellemi nevelésel kell-e kezdeni, vagy a testivel, már kétség nem lehet, mert mindenké elöl szükséges, hogy a zsenge testet alkalmassá tegyünk egy erős, egészséges szellemnek lakhelyül szolgálhatni. Az akadályok, melyek a testi nevelésnek ellenszegtülnek, forrásukat annak elhanyagolásában találják, ritkán

hibás testalkatban, nagyobb részét a gyermekek helytelen kezelésében, mely utóbbi téves szokásokból, előítéletekből származik.

E szokások és előítéletek, sőt azon egész nézet fölött, melyet az emberek maguknak a gyermekek kezeléséről alkotnak, kacszagnunk kellene, ha a dolog oly komoly nem volna; mert azon pillanattól fogva, midőn a gyermek először pillantja meg a nap világát és essenziákat, tinkturák meg hashajtókkal fogadják, a nyomor egész életét át kíséri. Ha az ujonszülött kinyitja apró ajkait, hogy kötelékei ellen panaszt emeljen, melyek neki fájdalmat okoznak és őt minden szabad mozgásában akadályozzák, nincs sürgösb teendő, mint a medeczinával elzárni neki a szájaacsáját és mérget csepegtetni beléje, melyet aztán életének utolsó leheléig kell nyögnie.

Valóban szivszagató látvány, midőn a kis ember lekötve s mereven, mozdulni sem tudva a bölcsőben fekszik, az ostobaság meg mellette áll és önelégeden mosolyog egy vérlázító kegyetlenség sikerült remekén. Bizony gyermeki gyámoltalanság kell ahoz, hogy valaki ily bánásmódot tltjön! Nem akarjuk vizsgálni, mily előítéletek bírják az embereket a gyermekek illetlen bántalmazására, szabadon csak a vad népekre utalunk, melyeknek gyermekei szabadon s akadálytalanul nevelkednek föl, mindazáltal egészségük és ügyességük által minket messze túlhaladnak. A dajkának, meg ápoló nőnek e bánásmód tán előnyöket nyújt, de a gyermekekre nézve örökké ártalmas és fölösleges marad. De meg mit nem tesznek mindent ezen emberek, hogy a cseesemőt még inkább kinezák!

Ha a meleg takaró nyomása alatt nyögye, üdítő enyhítés után sóhajtozik az izzasztó hőség ellen, mely tagjait sorvasztja, meleg ruhákat tesznek a hasára és még néhány meleg téglát a lábához, míg nem szenvedéseinek megkettőzése alatt kifáradva és kimerülve, bódító álomba merül, melyből csak azért ébred föl, hogy rosul értett gondossággal által újból kinezassék.

De ne esodálkozzék az olvasó, ha azt mondjuk, hogy ezen gyötört gyermekek még szerencsésekknek nevezhetők, mert a nagyobb számot még sokkal rosabb sors várja. Vannak a civilizáció emberei közt olyanok is és pedig számosan, kik ujonszülött gyermekeiket, melyeknek kiáltó hangjai gyöngye idegeiket bántják, a mennyeire csak lehet, maguktól eltávolítani sietnek. A convenienzhiázasság ezen szegény, árthatlan áldozatait megszábot havi pénz mellett, melyet egy rosul alkalmazott zsgoriság a lehetőleg legesekélyebbre leszállítani igyekszik, egy idegen asszony karjaiba vetik, ki ezen tüzeltől még meglehetősen hasznat húz. Az anya pedig gyermekével csak akkor gondol, ha a szánandó teremtmény szükséges fenntartására megint erszényébe kell nyulnia. Szíve azonban közönyös marad, de hogy is ne? Hisz nem hallja ő beteg gyermekének nyögését, midőn kedves barátói társaságában a kávéasztalnál ül vagy egy kis partit csinál! Hisz nem hallja ő bántalmazott gyermekének jajkiáltását, midőn a színházban egy új nyitány lágy akkordjait hallgatja és megbotottóságban cdes könyeket hullat! Hisz nem hallja ő távollevő gyermekének halálhortyogását, midőn fülébe tiltott szerelem susog!

Ugy vagyunk példában, mi e részben, mint egy megterhelt birtok tulajdonosa. A birtok jövedelme több terhet nem bír, beruházás kellene, hogy emeljük a jövedelmet, erre pénzünk nincs, s még az időközi kamatok sem nélkülözhetjük.

Akkor jó egy pénzes ember s azt mondja: én megteszem e beruházást a jószágba, nem kívánom, hogy kiadott pénzem azonnal kamatoztasson, de ezt — t. i. az időközi kamatot a tőkéhez számítom, s akkor feledek nekem a kamatok, s törleszd a tőkét, ha a beruházás már jövedelmezni kezd.

Természetes, hogy ezáltal a beruházás tőkéje magasabb lesz, de a birtokos kétség kívül nyer sokat, nem az összegben, mely nagyobb, vagy kisebb lehet, de mindig egyenlő teher, hanem nyer kiszámíthatlan előnyt a visszafizetési könnyebbségben.

A számbeli kiegyenlítés nem tesz különbséget, mert legyen nekem 100 frt terhem, melyért $7\frac{1}{2}\%$ -t fizetek, vagy 150 frt adósságom, melyet 5% -tel kamatoztatok, ez mindegy.

Az sem tesz különbséget, hogy a névszerinti érték jóval nagyobb, mert törlesztési tőkénél ez úgy is mindegy.

Az is, valjon a törlesztés 50, 60 vagy 90 éves teljesen mindegy, ez csak számítás dolga. Hosszabb törlesztési évnél az évi törlesztési contingens kisebb, a kurtábnál nagyobb. 90 évig $\frac{1}{3}\%$ -el, míg 1% -el 32 év alatt törlesztünk. Ez tehát calculus dolga. (Folytatjuk.)

TÖRVÉNYHOZÁSI ROVAT.

Kormány-előterjesztés

a magas magyar országgyűlés nagy tekintetű delegációjához.

(Folytatás.)

A tüzérség részére megkívántató 415 nehéz nyergeslovak egyenkint 225 ft és 176 nehéz hámoslovak egyenkint 177 ft-tal beszerzésére igénybe vett rendkívüli szükségletre. — A 12 tábori tüzérezred és a 9. várórségi tüzérezrednek 1867. év március 14-én kelt legf. határozattal megparancsolt új szervezése által az előirt tüzérségi nyergeslovak 757 darabbal szaporították; a nehéz tüzérség hámoslovakainál azonban 69 darabbal kevesült, miert ezen új szervezés az egész létszámra nézve 688 darabbal szaporítással volt összehasonlítható.

Ezen szükségletre azonban, minthogy azon időben a tüzérségnek még 1866-ik évből 97 db. százalék-ló volt a természeti hiányok fedezésére felállítva, csak 591 db. igényeltet és pedig miután a takarékosági tekintetekből, nemkülönben a létszámmal könnyebb kiegyenlítése céljából a tüzérezrednek beosztva volt és lovaglási szolgálatra meg alkalmas minden nehéz hámosló a tüzérségi nyergeslovakhoz tételt át, kívánatik 415 nyerges ló és 176 nehéz hámos ló.

A tüzérségi nehéz nyergeslovak átlagos beszerzési ára 225 ftot tevéen, 415 db. tehát 93,375 ft-tal szerezhető meg.

Tüzérségi nehéz hámoslovak átlagos beszerzési ára, (az ilyenmű kiűnőbblovak magasabb ára beleértésével) 177 ft levén, ennél fogva 176 darab 31,152 ft-ba kerül.

Ehhez a beállítását általában darabonként 1 ft 50 krral, 591 lóért 886 ft.

Minél fogva a tüzérség újjászervezése alkalmával a lovak beszerzésére való összes szükséglet 125,413 ft-ra, vagy kerek számban 126,000 ft-ra rug.

A tüzérségnek eddigelé nagy hátrányt mutatkozott, hogy a nyergeslovaknak béke állapotban száma, a háboru idejébeni szükséglethez képest aránytalanul csekély volt a hadsereg gyorsított felfegyverkezése esetében, a nyergeslovak betanítatlan állapotban szerezettek meg, és a hadműveletek kezdetéig betanítathatók nem voltak, míg a hámoslovak megszerzése és begyakorlása nincs akadálylállyal egybekötve.

A új szervezés által ezen hátránnak gyökeresen elejét vétett, a nyergeslovak száma ugyanis szaporították, a hámoslovaké pedig részben kevesbítették.

Az egészségügyi rendkívüli szükségletre. A hadi fölfegyverkezése esetére 75,000 ft-tal kiszámított költségűbbel az 1866. évi hadi események folytán fölötté nagymértű felhasználáson, valamint az orvosi és kórházi eszközök, egészségügyi szerek, és a hadtestek tábori egészségügyi készleteinek tetemes mennyiségben elvesztésén alapszik, mely tárgyak az 1867. év folyamában, csak annyiban egészítették ki, a mennyiben ezt a betegeknek béke kórházakbani ápolásával egybekötött rendszeres szükséglet, és a részben a hadtesteknél mutatkozott hiányok pótlása elutasíthatatlanul igényelte; minthogy az 1866. egészségügyi javadalmazásból, tekintettel a hadsereg újjászervezésére, az egészségügyi csapatok számára mintegy 25.000 ft-tal be-

szerezett 60 darab két fogató kocsik költsége, továbbá ezen csapatok majdnem valamennyi megromlott szekereinek kijávitásával egybekötött tetemes kiadás is fedezendő volt.

Ezenföli 40 darab kisebbnemű sebészeti készlet-szekrény, melyeknek elkészítése sok idővel jár, és a háboru kitöréseig el nem halasztható, már megrendeltek, és ezeknek átszolgáltatása alkalmával az 1868. javadalmazásból 2564 o. é. ft. lesz kifizetendő.

Mintegy 30 tábori kórház, 27 osztálybeli szállagó- és 27 egészségügyi tartaléknak

esetleges felszerelésére, a mint ezek a hadsereg jelen felosztásának megfelelően és a szerzett tapasztalatokhoz képest szükségessé válnak, — továbbá az egészségügyi csapatok nagyobbított hadi létszámában javadalmazására és a várak élellemmel ellátására, a fennlévő sebkötő-anyagbeli készletek és egyéb a gyógykezeléshez igényelt orvosi és kórházi eszközök kiegészítésére is, a fennebb megállapított összeget megközelítő mennyiség fogna szükségesletetni.

Nem szenved kétséget, hogy sokkal előnyösebb ezen készletek koronkinti kiegészítését béke idején eszközölni, miután sokféle czikk, a közelgő háboru kitörése esetében, részint a minden oldalról fokozott szükséglet, részint pedig a rövid szállítási határidők folytán csak magasabb áron és a mellett még rossz minőségben szerezhető meg, vagy egyáltalán nem is kaphatók.

Az új hadi építmények felállítására czéljából javaslatba hozott rendkívüli szükségletre. A. Erődítési művek. 1. A sandbergi erődnek folytatása, és a Komárom melletti Vág-csatolás befejezése.

A kisajátítandó fakeskedésekre 272,439 ft. 18 kr., és közvetlenül erődítési építkezésekre 398,000 ft., összesen 670,000 forint van előírányozva.

Minthogy az ezen kettős hídfelek tekintendő hadműveleti hely folytatásáról, illetőleg a már megkezdett építkezések bevezetéséről van szó, az erre 1868. évre előírányozott 398,000 ft-nyi pénz szükséglet minimuma, ezen pontnak hadi fontosságánál, valamint az elutasíthatatlan szükséglet fogva, további kérdésnek tárgyát nem képezheti.

2. Két lőpor-illetőleg löszrakárnak Komáromban leendő építése, a komáromi 7. számú szertüzségi parancsnokság által kimutatott szükséghez képest, a jelenleg oly drága löszerek biztos elhelyezése tekintetéből, sürgősen és elhalasztatlannak ismertetett el ugyan, azonban mégis tekintettel az 1868. korlátolt pénz javadalmazására, az előírányzatba csak egy raktár vétettet fel.

3. és 4. Olmützi és krakói építkezések folytatása tekintetében, a fennebb Komáromnál tett megjegyzésekre történik utalás.

Továbbá meg kell jegyezni, hogy az ezen építkezésekre kitűztet pénzhitel évenként alábbszállítottván, tökéletes befejezésük mindig messzebb időkre halasztatik, a mi a hadsereg ezen tábori és főraktár helyeinek stratégiai és taktikai nagy fontosságánál fogva alig lenne igazolható; míg másrészt a munkának hosszu időre elhalasztása azon káros következményre jár, hogy az épület, a szükségelt összes építészeti személyzet részére fizetendő illetmények és pótlékok okozta kiadások folytán, sokkal nagyobb költségbe kerül, mintha gyorsan állíthatnák fel.

5. Lőpor-raktárnak a cattarói campon-bástyán leendő felépítése mellőzhetlen, mivel az 1866-ban ideiglenesen fából felállított lőporraktár már rozszant, és az egész alsó cattarói vár bombát kiálló lőpor-raktárral nem bír.

6. és 7. A polai erődítési művekre nézve az Olmützi a Krakó tekintetében felhozott érvek állanak, e mellett különösen megfontolandó levén még az is, hogy Pola tengeri hadunk és tengeri hadszertárnak egyetlen főhelye, és hogy mint ilyen, a lehető legnagyobb figyelemre méltó. Az itt az 1868. évre javaslatba hozott építkezések az oly annyira fontos, és a kikötőt egész hosszában átkaroló grandescogioi ágyutelep helyeknek folytatására, és a zárfalaknak a száraz felé irányult kerítése helyreállítására vonatkoznak. E folytatási építkezésekre minimumként 150,000 ft. illetőleg 100,000 ft vétezt igénybe.

(Folyt. követc.)

Levelezések.

Alábbi két nyilatkozat a rimaszombati rom. kath. egyház község választmányától érkezett hozzánk, azon felhívással, hogy lapunkban közölnénk, mit ezennel készséggel teljesítünk.

Felhívás

a rom. kath. egyházközségek t. választmányaihoz.

Mi alólírott választmány az alább következő előterjesztést tettük vallás- és közoktatási minister ur ö excellenciájához, melyet azon felhívással hozunk köztudomásra, hogy a velünk szakértő egyházközségek t. választmányok azt sajátjukká téve, támogatni, — egyébkint minden esetre az ügy

előmozdítására szorgalmazólag hatni sziveskedjenek.

Rimaszombat, 1868. február hó 12.

A rimaszombati rom. kath. egyházközség választmánya.

Nagyméltóságú báró!

magy. k. vallás s közoktatási minister ur!

Mint a rom. kath. vallásnak hívei s egyzersmind szerény egyházközségünk bizalma által megtestített választmány az alkotmány visszaállítása által be-következett szabadabb mozgathatásnál fogva, minden alkalmat igyekeztünk felhasználni arra, hogy egyházi és iskolai ügyeink előmozdítását — leg-alább saját kebelünkben — eszközöljük; — azonban e részbeni buzgókodásunk közben igen gyakran sajnosan kellett oly fennálló viszonyokba ut-közölnünk, melyek törekvéseinket részint megakasz-tották, részint a sikeretlenség biztos kilitásba he-lyezésével megzsbasztották, — mi annál fájda-lmasabban esett, a mennyiben az orvoslást egyedül csak a várakozásban véltük remélhetni.

Ily körülmények között felette elütőleg hatott ránk Excellenciának a mult év július havában Her-cegeprimás ö föméltóságához a világiaknak egy-házi és iskolai ügyekbe befolyása tárgyában inté-zett s hírlapok útján tudomásunkra jutott levele, melyről a nélkül, hogy megbírálása miatt szerény-telesség vádjá alá véljük esmi csekélységünket, elmondhatjuk, hogy vágyainkat, saját tapasztala-tainknak hü ecsetelése és az orvoslás nézetünk szerint egyedül módjának kimutatása által telje-sen kifejté.

Kevésbé jó hatást gyakorolt ránk azonban Hercege-Primás ö föméltóságának ugyancsak hírlapokból olvasott válasza, a mennyiben tartalma nagyobb gondtal igyekszik a különféle bajok fel-említett okait elvitatni, mint megindítani s moz-gásba hozni azon eszközöket, melyek — akár ezek legyenek a helyzet kinövésének okai, akár ama-zok — egyedül képesek arra, hogy az eddigi helytelenségek megszüntessenek, jövőre pedig ha-sonlóknak eleje vétessék.

Hasonlólag rozsz benyomást tettek ránk a püs-pöki kar hírlapok útján tudomásunkra jutott munká-lata, mely ugyancsak újsági hírek szerint leg-felsőbb szentesítés alá terjesztetett volna már, mi-előtt a másik érdekelt fél, t. i. a világi rend meg-kérdezett s meghallgattatott volna.

Az elhírtelenkedésnek nem vagyunk barátai s épen ez okból nem vagyunk hajlandók a fen-tebbi hírt valóban elfogadni; ellenben azt óhajta-nók, hogy addig is, mig a kívánt cél eléretnek, történetének oly lépések előre, melyek a jó akarat kétségtelen nyilvánulásai gyanánt tűnven fel, egy-zersmind gyakorlati helyességüknel fogva vonzó-k is legyenek; hogy a tárgyalások folyama alatt is legalább szüntessék az egyházi és iskolai javak ha-tó sági kezelése ellenében itt-ott gyökeret vert bizalmatlanságot, melyet szült különösen tu-dása azon nyílt titkoknak, hogy egyes arisztokrata családok hanyatló fénye — az alapított szándéká-tól eltérőleg — a közoktatási alaptól nyert nem érdemelt gyámoltást s az idegen kegyurak tartozó kötelezettsége a vallásalapból fedeztetett.

Ilyen alkalmas kezdeményező, illetőleg tovább haladó lépésnek véljük e téren azt, hogy az ér-sekek s püspökök előleges s világiakkal vegyes értekezletek azonnali megtartására és a tanács-közményi eredmények felmutatására megkerestes-senek, minthogy tapasztalásból tudjuk, hogy a magasabb körü értekezletek mindent magasabb körü fogalmak szerint képviselnek; ellenben a püspöki értekezletekre az egyes egyházközszé-gekben összeülő alább rendű tagokat hiászták leginkább képekeseknek s hivatottaknak arra, hogy a különböző helyi viszonyok alapos ismeretével s megismertetésével, a ferdeségek el-hárítására a baj helyén legjobban ajánlkozó orvos-lási módok kimutatásával és általában a szervez-kedés helyes keresztültvitelére nézve, saját műkö-dési körükből merített tapasztalataikkal az ügynek jó szolgálatot, tegyenek és azt mindjárt keletkezé-sében helyes alapra fektessék.

Ez szerény nézetünk, — melyet azon alázatos kérelemmel bátorodunk Excellenciád elébe ter-jeszteni, hogy azt kegyelmesen elfogadva valósi-tani; — egyébiránt Excellenciád ismert szabad-elvű irányától és politikai s tudományi tekintélye-ségétől csak üdvöset várhatván: az általunk s hitsorsosaink által óhajtott cél eléréséhez vezető bármely gyakorlati, ennél fogva vonzó s buzdító kezdeményezést kegyelmesen megindítani méltöz-tassék.

Alázatos előterjesztésünket a jó ügy előmoz-dítása körüli érdekeltségünknek kérvényébiránt egyedül tulajdonítatni, alázatos tisztelettel mara-dtunk Rimaszombatban, 1868. febr. hó 12-én, Excel-lenciád alázatos szolgálói a rimaszombati rom. kath. egy-házközség választmánya.

Tiszamante, febr. 16.

Minapi sürgős kérelmemet, méltoztatnának lapjaik papi olvasóinak statiszticáját, ha meg van, nekem megküldeni, gyors pontossággal voltak szivesek teljesíteni.

Köszönöm e bizodalmat és készséget.

Megirtam röviden kegyeteknek, minő tűnő-désbe hozott engem, mibe gyakran merülök, annak olvasása, miszerint nem a kegyetek, de a mi la-punk fennállhatása tetemes anyagi áldozatokba kerül.

Ez nem azért bánt engem, hogy általában bármely lap a mi országunkban négy hónap letele alatt saját erején meg nem állhat meg, azért sem, hogy kath. lap nincs e helyzetben, mert oly kath. lap még nem létezett soha, mely maga lábán birt volna járni.

De ki akarom mondani nyilván, hogy ez bizony — szégyenletes eredmény, és piritó állapot azokra nézve, kik ennek jelentőségét felfogni képesek.

Van a magyar földön közel 8 millió katholi-kus, közel 8 ezer pap, nagy számu ugyan ez utóbbi közt a szegényebb sorsu, de jó része gazdagabb, mint bárhol a continensen.

S ezek ne bírnának jóra való közlönyt fenntartani, és csakugyan megszorító tapasztalat, és culturalis viszonyainkat siralmasan bélyegzi.

Kegyetek szives közléseiből ismerem a lap anyagi megalapítása körüli kezdetleges dolgokat. Minél többre becsülöm, hogy minden irányban fen-tartak függetlenségüket, s míg a zászlók kibontva s a táborok színe ismerve nincs, addig senkivel sem juttattak nyitogassá válható összeköttetésbe. De annál inkább bánt, ha kegyeteknek kellene e füg-getlen létezését drágán megfizetni.

Kegyetek hallgattak egyik őszinte kérdésemre. Lehet-e gyöngyödség, de miután kérdésem általá-nos volt s senki sem compromittálhatott, kegyetek hallgatását én feleletnek vettem.

Kegyetek subventiót sem ellenes irányú fö-papjainktól, sem a kormánytól nem fogadhattak volna el, vagy azon tét fel kell vala áldozni, melyre álltak. De ezen tény azért nem zárja ki azon részemre leverő tudomást, miszerint lapjaik-nak meg csak ajánlat sem tétetett azok részéről, kik tetemes összegetek pazarolnak évenként egye-dül a czélra, hogy a p p nevét az országban mi-nél győltetesebbé tegyék.

Jókorabb nem mondanám ezt, most midőnmár lapjuk teljesen kifejtette álláspontját, nem hallgat-hatom el.

A „Független Lapok“ katholikus szel-leme minden kétség és kérdés feletti mindnyájunk előtt, kik ezt úgy tartozunk tudni, mint min-den pap.

S midőn ilyet tapasztalunk, úgy látjuk, hogy az anyagi áldozatok nem a kath. érztületnek az irodalom általi élesztésére, hanem a tömjénezésre s tőlünk idegen, általunk utált politikai czélokra fo-dítottak. Sőt a mi legéltetesebb, ezen áldozatok közösségbe mi is bevonattunk, hogy megérjük, miszerint fenntartott közlönyünk érdekeink s érzel-meink ellen lépjen most sikra.

Jól esik nekünk e tanúság. Megérdemeltük.

Hogy ébredni kezd az öntudat, ezt kegyetek fellépésének köszönjük, de hogy ébred, ezt a szives-ségükkel közölt papi olvasók statiszticája is mutatja.

Abstrahálva attól, hogy általában a szám még nem kielégítő, annyi bizonyos, hogy az idő rövidségét tekintve, nem lehagoló eredmény, ki-vált tudva, hogy mindent csak a véletlenre bízunk.

Van azonban e statisztikában sok megszo-morító tanúság, miről kegyetek engedelmevel nem sértve a discretiót, szólni akarok.

Feltűnő mindjárt első tekintetre az, hogy Veszprém, Csanád, Pécs megyék szinte egyenlő számu papi olvasókat állítunk ki Kassa megyével.

Kassa maga túlszárnyalja Vác, Kalocsa, Nagy-Várad, Győr megyéket, és az egermegyei gazdag papság csak hittel haladja meg a kis kassai megyét. Beszterce s Nyitra megye egy vo-nalon áll. A szepesi papság idegen ajku nép kö-zött egyenlő vonalon áll Fehérvár és Szatmár me-gyékkel.

Általában Kassa első sorozat, Szepes a második sorban annyi részvételi buzgóságot látszanak kifej-teni, a tisztán vagy jobbadán magyar megyékhez képest, mely meglepő és nem lehet eléggé méltá-nyolni.

Leginkább meglepott Eger megye, melynek tiszta magyar gazdag clerusa a kassai szerény ja- vadalmu clerussal szinte egy vonalon áll.

Sok mindent beszélnek még e számok, miket más alkalomra tartok fel, ha szükség lenne ezek-ről szólni.

Az világos, hogy a püspöki munkát egy-szerre kegyetek táborába tűzte az alsórendű alpap-ság és világiakat, ez utókat bizonyosan a leg-szélöbbre kergetné, ha ilyen léteznék.

Kegyetek ez idő szerint a szabadelvű józan függetlenségre törekvő alsó rendű papság érdekeit és szellemét képviselik, s ennek kell a Függet-len L a p o k a t felkarolva saját közlönyükké tenni.

A vegyészai válfolyamat csak most ment végbe. Eddig nem lehete sem látni, sem tudni, ki mit akar, ki hová tartozik, ma már csoportosulni kell az ér-dekek közössége szerint.

Eddig jól tették kegyetek, hogy áldoztak Ezentúl ha — mitől nem félek — nem volna a magyar alsó rendű clerusban elég életképesség vagy tevékenység, hogy saját ügyének egy köz-

lönyt fenntartás gyeteknek nem sük áldozataikba lödástöl.

Nem teszt sem olvasóink mileg összeállít digi nyilatkozat a kath. kérdés

A szélső lapnak dióhéjba nézve következ

1. A nép t 2. A pap p

pkéit.

3. Intézk egyházi korm

4. Lemond a felesleges, m

Tehát kor d

és a dogmák g

gyonról az álla

nem is lehet, le

egyházat és is

Mi már ide

N a pló cikke tulajdonára né

ható törvények

czikket, mely

Ha a jog é

sitiv törvények

gyont megkülö

Az ember

mondja — az

rencsétlenebb

kezetek terheit

nálnak a vállá

pont solidaritá

ezt elhagyjuk.

Ezen esz

az autonómia

Ellenben

által van kép

mely a püspök

tíójában bánk

életben.

Ezentúl e

Ellenben

érezte a benyo

nak tenni kel

közölni, s lény

kat igért, most

zeteit, miből

várhatunk töl

A Hír n

Felemlítve

rebecsátásával

lástalan s anti

a tollat“ egy í

mesébb szándé

aknak is azt v

„a z 1848 ki

rendezi.

Pedig hát

bátya, hogy z

hanem az 184

sításairól volt

mi ama fatalis

perhorrescálja

mert azonnal

becses egészsé

Az auton

Neki cser

(bár így lenne

gégezetet az e

kadatlanul vol

a nélkül is elé

életbe a fa

egyenlithet

dekvadász

anyagát o

Tehát ne

Legyen az a

hirdetett béke

Bizony, h

ellensége lett

dátlan konoks

talma ellen, t

hullámszáit, s

lasztásokban,

erővel dalongo

De jaj, es

Öregszita

mire is az egé

kenet árnyéka

HATÓ

Pest

közgyűlése: (

A szükség

zotmány azt j

lőnyt fenntartson, én siránkoznék felette, de kegyeteknek nem merném tanácsolni, hogy folytassák áldozataikat tovább. Isten óvjon minket a csajódástól. R. I.

LAPSZEMLE.

Nem teszünk tán haszonnélküli fáradságot, sem olvasóink számára érdektelen dolgot, ha némileg összeállítjuk az autonómia vonatkozó eddigi nyilatkozatokat a külön lapokból, melyek t. i. a kath. kérdéssel tizetesen foglalkoznak.

A szélső bal képviseli a Századunk. E lapnak közhíjjá vont követelményei az autonómia névze következők:

1. A nép maga választja papjait.
 2. A papokkal egyetemben választja püspökeit.
 3. Intézkedik mindenről, mi nem dogma — egyházi kormányzat, fegyelm stb.
 4. Lemond privilegiáit! helyzetéről az egyház, a felesleges, most általa élvezett államjavarokról.
- Tehát korlátlan választás, korlátlan intézkedés a dogmákon kívül, és lemondás a kath. vagyonról az állam számára, azaz, mit az egyház nem is tehet, lemondani azon eszközökről, melylyel egyházaikat és iskoláit fenntarthatja.

Mi már idéztük a Századunknak a P. Napló cikkezéseinek a magy. kath. alapítványok tulajdonára nézve a világos, félre nem magyarázható törvényeket, különösen az 1790-i 12. törvény-cikket, mely a fundatiónk tulajdonjogáról szól.

Ha a jog és igazság érzete nem, legalább pozitív törvényeknek kellene hódolnia, s a kath. vagyont megkülönböztetni az államjavaktól.

Az ember tenyerén fekszenek — mint a német mondja — az indokok, hogy az volna a legszerencsésebb gazdálkodás az államra, ha a felekezeti terheit magára venné, de eltekintve ettől, nálunk a vallási béke egyedül a felekezeti álláspontra solidaritással nyugszik. Isten meentsen, hogy ezt elhagyjuk.

Ezen eszmék tehát most a szélső bal nézetei az autonómia körül.

Ellenben a szélső jobb-oldal két sajtóközleg által van képviselve. Egyik az Idők Tanuja, mely a püspöki munkát közölte, és commentariójában bankodik, hogy ma már nincs még életben.

Ezentúl csak harezol minden eltérő nézet ellen.

Ellenben a P. Hírnök, mely jó szaglással érezte a benyomást, melyet a püspöki munkának tenni kell, sietett annak desavoualását kieszközölni, s lényeges kiegészítéseket s változtatásokat ígért, most egész általánosságban elmondja nézeteit, miből azonban elég világosan érthető, mit várhatunk tőle.

A Hírnök úgyanis így szól: Felemlítve, szokása szerint erős philippicák előrebocsátásával, a „hirlapi úzérkedést,“ és hogy „valástalan s antikatholikus gonosz törekvés vezérli a tollat“ egy igen furfangos fogást tesz, és a legnemesebb szándéku és a leghivebb katolikus férfiaknak is azt veti nyakába, hogy az autonómiát „az 1848 ki törvények alapjára“ akarnák rendezni.

Pedig hát jól tudja, hogy is ne tudná János bátya, hogy nem az 1848 ki törvényekről, hanem az 1848 ki püspöki értekezlet utasításairól volt s van szó. De hiában, öt már minden, mi ama fatális 1848 nevét viseli, azt leirhatlanul perborrescálja, s arról nem is jó vele szót váltani, mert azonnal kiveresedik s ez még meg is érthet becses egészségének.

Az autonómia névze azt mondja: Neki csendesség kell. Ő már nyugodni akar, (bár így lenne) s nem akar olyszertű apparatust és gépezetet az egyházban, mely a kath. híveket szakadatlanul nyugtalan mozgásban tartsa, mely az a nélkül is eléggé hullámozásba hozott társadalmi életbe a fanatikus pártoskodás, ki egyenlithetlen viszály, piszkos érdek vadászás s időrabló formálisok anyagát oltana.

Tehát nem kell az egyházban választás. Legyen az autonómiában „az evangelium által hirdetett béke“ azaz kinevezés az alap.

Bizony, bizony öregszik János bátya, mert ellensége lett most már annak is, mit évkéng példátlan konoksággal védelmezett a kor minden hatalma ellen, t. i. a társadalmi élet azon szakadatlan hullámozásait s vérs emótióit, mely a megyei választásokban, és követ utasításokban fékezhetlen erővel dúlongott.

A jelenlegi megyeházat elegendőnek, alkalmasnak nem találja, dacára annak, hogy a Kálalay-család vendéglőjéért, melyet a megye a törvényszék befogadására tart bérben, 2400 frtnyi évenkénti haszonbért fizet.

A küldöttség figyelve arra: mi tétetik a jelenlegi megyeházzal azon esetben, ha a megye székhelye Nyiregyháza tétetnék át, e tekintetben felirat után megkérleztetni kívánja a belügyminiszteriumot, nem volna-e hajlandó a megye közönségétől ezen épületet becsáron átvenni, s valamely hasznos intézette. p. kényszerítő dologhazza annak befolyó becsára fordítatnék a megyeházának újabb felépítésére.

A főkérdést illetőleg, mely uton szereztessek

telete végett czélszerű volna az eddigi eljárástól eltérni.

Ezen pont szintén hosszabb és élénk vitára adott alkalmat, míg végre határozatba ment, hogy az eddigi vezetési bizottmány akként egésztesse ki, miszerint minden városrészen egyenlően legyen képviselve s ezen nagy bizottmány a főpolgármester elnökele alatt kebeléből válasszon egy 5 tagu bizottmányt tág hatáskörrel s a fontosabb ügyeket a nagy bizottmány elé terjeszse és ha ez czélszerűnek látja, ezeket jóváhagyás végett közvetlenül a közgyűlés eleibe fellebbezze. Tehát Tavaszynak fentebb tett indítványa lett elfogadva.

A vízvezetési bizottmány elnöke Szentkirályi, tagjai pedig: Cserhalmay, Szunrák, Havas, Sebastiani, Preisz, Weisz B., Rottenbiller, Bürgermeister, Schedel, Gschwindt, Tüköry, Weninger, Harkányi Frigyes, Hollán E., Perger, Kausser István, Fuchs R., Sárkány József, Kochmeister F. Ezekhez választattak még: Grün J., Thanhoffer Pál, Tavasz E., Mayer I., Barkó F., Medecz és Harkányi F.

A 600,000 ft-nak felvételére való alkudozóssal Szentkirályi Mór, Havas, Perger, Simon Fl. és Sárkány urak bizattak meg azon utasítással, hogy az eljárásuk eredményét jóváhagyás végett a közgyűlés eleibe terjeszék.

A szerződések megkötéséből, a pénzfelvétele, nyugtázása stb. eredő bélyeg tetemes összegre menvén, a pénzügyminiszterium feliratban meg fog kérteni, hogy ezen összeg ne vonassék el a vízvezetési jótékony céljától s a közérdeknek tekintetbe vétele folytán a kinstári illetékek lefizetése elengedtessek.

A vízvezetési munkálatok vezetésével megbízott Lindley Vilmos mérnökkel megkötött szerződés aláírására kiküldött bizottmány az aláírt szerződést benutatta, mit a közgyűlés éljenzések szót tudomásul vett.

Későre haladván az idő a még elintézetlenül maradt 10 tárgy a jövő gyűlésre maradt, mire az ülés 1/2 órákor elszlott.

Szabolcs megye folyó hó 4-én s több napjain tartott bizottmányi ülésében felolvasott azon miniszteri rendelet, melynél fogva a rögtön itéli bíróság e megye területén megszüntetett.

A belügyminiszterium a mult évben alkotott és szentesített törvényeket kihirdetés végett leküldi. Az ő Felsége által ugyan még alá nem írt, de az országgyűlésen már kihirdetett törvények felolvasattak s közhírrételt végett a tisztí karnak kiadattak. A leltár részére azonban egy aláírt példány megküldése végett a miniszterium megkeresteti határozatot.

Felolvasott egy miniszteriális rendelet, mely az utlevelek gyors és minden késedelmezés nélküli kiadását elrendeli. — Az első alispánnak ahoz alkalmazkodás végett kiadatot.

A belügyminiszterium tudatja a megyével, hogy a nagy-kállói lőpor-árú részére minden órára egy mázsa lőpor utalványoztatott.

Sáros megye 1862-ik évben volt helyettes főispánját Hlavácsot — az 1861. bizottmányi gyűlések jegyzőkönyvéből 181 számnak kitörlése és kimetszése végett — bünyenyítő perbe fogta. — Emlegett megye a tisztí főügyész véleményes jelentését megküldi, melyben az, a sikasztással és hivatalos hatalmának visszaélésével vádolt Hlavácsot 3 évi fogságra, czimeitől való megfosztásra és nyugdíjának elvesztésére elíteltetni kéri.

Ezen véleményes jelentés általános helyesléssel fogadtatott, és elrendeltetett, e megye levéltárát is megvizsgálni, nem történtek-e hasonló merényletek.

Buda városa a budai népszínházra, Pest városa a Petőfi-szoborra adakozni felkéri a megyét. Kiadattak a szolgabíráknak közpártolási felhívás végett.

A jegyzői karnak köteleességébe tétetett ezen tül mindig az országgyűléshez, vagy a kormányhoz publicu politicus ügyekben felírásokat a jegyzőkönnyekkel együttesen elkészíteni és a gyűlésben felolvasni.

A bujassenyves kórház felállítását megelőzőleg a miniszterium a betegek összeírását rendeli. A szenvedő emberiség érdekében mielőbbi intézkedés végett kiadott egy küldöttségnek, melynek az első alispán elnökele alatt azt márczius 13 ig befejezni köteleességévé tétetett.

Következett a megyeszékhelynek Nyiregyháza való áttétel felől küldöttségi javaslat felolvasása. — T. Nagy Lajos 83 községi kérvényt nyújt be azon kérelemmel, hogy a küldöttségi javaslattal, illetőleg jelentéssel együtt felolvasassék és tárgyalassék; ez hosszas és izgatott vitára adott alkalmat. A többször említett javaslat külön tárgyalása másnapra halasztott.

Folyó hó 7-én a küldöttségi munkálat felolvasattatott. A küldöttség ezen munkálatában több nézpontokból javasolja a megye székhelyének Nyiregyháza leendő áttételét, u. m.:

A megye szempont, országos érdek, s megyei kormányzat — mely országos érdekű dolgokkal foglalkozik, oly helyet kíván, ugymond, mely minden igényeknek megfelelően; alkalmas hely nélkül megye nem képzelhető.

E tekintetben a minden napon emelkedő Nyiregyháza városa, mely vasuti összeköttetésénél fogva mind kereskedés, gyáripár tekintetében virágzásnak indult, van hivatva arra: hogy a megye székhelye legyen s a megyei élet központjánul szolgáljon.

A jelenlegi megyeházat elegendőnek, alkalmasnak nem találja, dacára annak, hogy a Kálalay-család vendéglőjéért, melyet a megye a törvényszék befogadására tart bérben, 2400 frtnyi évenkénti haszonbért fizet.

A küldöttség figyelve arra: mi tétetik a jelenlegi megyeházzal azon esetben, ha a megye székhelye Nyiregyháza tétetnék át, e tekintetben felirat után megkérleztetni kívánja a belügyminiszteriumot, nem volna-e hajlandó a megye közönségétől ezen épületet becsáron átvenni, s valamely hasznos intézette. p. kényszerítő dologhazza annak befolyó becsára fordítatnék a megyeházának újabb felépítésére.

A főkérdést illetőleg, mely uton szereztessek

meg a szükséges pénzbösszeg, e tekintetben a küldöttség következő kiindulási pontot választá.

1-ór. A jelenlegi székház eladási becsárát.

2 or. A községi szabad ajánlat útját, melynek sorát maga Nyiregyháza közönsége 50,000 forintnak aláírásával s alkalmas teleknek ingyen adásával nyitotta meg; — egyébképpen közremködését is igérte; — a küldöttség véleménye szerint ezen ajánlat követőket találánd, s biztos reménye van, miként ha e közfoglaltság kérdé tekintetében az önkéntes ajánlatra megyszerzte felhívás fog intézteni, elő állanak azon módok, melyek által — minden új adókievetést mellözve — a megyeházat Nyiregyháza felépíteni lehetességek leend.

A küldöttség által megemlítettik, miként Nyiregyháza városa által ajánlott ingyen telek a jelenlegi megyeház telkenél jóval nagyobb, s hogy a jelenlegi állás elhordatásával az üres tér sétányra fordítatván, a hely alkalmas voltát e sétány is emelendi.

Nézeteit előadva, újabb ajánlja a szabad ajánlatra nézve a megyszerzte leendő mielőbbi felhívások szétküldését.

Hosszabb vita fejlődött ebből ki, mert többen e javaslat elfogadása mellett, — míg mások az ellen beszéltek; míg a képviselők egy harmadik része, miután a javaslat terv nélkül terjesztett elő, s mert tudva nincsen, vajjon hajlandó e a kormány a megyeházat átvenni, s mert az önkéntes ajánlat sem tudatik, a küldöttség javaslatát elejteni kéri, míg mások szavazást sürgetvén, elnökileg feltették a kérdés: kívánja-e a bizottság a küldöttség jelentését elfogadni, vagy nem?

Szavazott. Igen: 124. Nem: 176. Többség: 52.

Intézet s egyletek.

A m. mérnök egyesület alapszabályainak némely pontjai előleges megvitatása végett, az egyesület helyiségében, f. hó 22-én, mint a közgyűlést megelőző napon, esti 5 órákor vegyes szakosztályi conferentia fog tartatni, mire a t. tagok tisztelettel meghívattak.

Meghívás. A pest szabadka-szegedi esztorna és annak esetleges kiágazási terve kivételnek érdekében jövő márczius hó 4-én reggeli 11 órákor Szabadka kir. város képviselői teremében elnöklettel a 2-dik rendes közgyűlés fog megtartatni, melyre a szomszédos községek, határos birtokosok és minden érdekeltek ezennel szives megjelentésre felkértek. — Pest, febr. 18. 1868. Gr. Zichy Jenő t. elnök. Földvár Akos társulati jegyző.

Ujdonságok.

Rudolf korona herczeg ő Fenségehez Bécsből következő tanárok érkeztek Budára: dr. Mayer Lőrincz főkaplán; dr. Becker es. k. iskolatanácsos; dr. Zishman egyetemi tanár és dr. Kriszt tanár. — Gizella főherczegasszony ő Fensége kíséretét pedig de Surirey de M. Remy Alix főkamarárné és br. Gerstácker Karolina, és 5 governanté képezik.

Br. Eötvös József vallás- s oktatásügyi miniszter a mai vonattal Bécsbe, Perzel Mór honvédtábornok pedig Gyomára utazott.

Cobden leveleit, a megboldogult szerző özvegye összegyűjtve, ki akarja adni. A sort a nagy népnevelésről írt levelei fogják megkezdeni. Tudva van, hogy Cobden pályájának első felében kiválólag foglalkozott a népneveléssel, s ennek akarta szentelni élete egész többi részét, midőn nagy működéset a halál megakasztá.

A központi magyar győgyész-észeti és művegyészeti vállalat a Concordia gőzmalom táján a soroksári töltés mellett gyára építése czéljára mintegy 2200 □ ölre terjedő telket vásárolt, és az építkezést meg ez év folytán befejezni szándékolja. A bizottság a műgazdagokat külföldre küldte, hogy a szükséges gépek és készletek leendő beszerzésénél a tudomány legújabb vívmányait lehetőleg alkalmazhassa.

Zilahy Sándor, (Zilahy Károly és Imre fivére) f. hó 10-én Zilahon aszkorbán elhunyt. E testvérhármas a magyar irodalom terén oly szép sikerrel működött, hogy elhunytuktól méltán gyászolhatjuk. Legyen áldott és könnyű a hant, mely e három lelkes magyar ifju porait földi!

A gőzhajók közlekedése a Dunán így indult meg: Győrbe naponként reggel 7 órákor, Zimonyba hétfőn, szerdán és szombaton reggel 7 órákor; Orsovára szerdán reggel 7 órákor. — A helyi gőzcsők járatát pedig Pest, a budai bombár és Ó-Buda között további rendelkezésig követ kezelőg történnek: Pestről Ó-Budára: 8 órákor délelőtt, 10-kor d. e., 12-kor délben, 2-kor délután, 4-kor d. u. Ó-Budáról Pestre: 7-kor d. e., 9., 11-kor, 1-kor d. u., 3-kor d. u., 5-kor d. u.

A Királyhágón túl is kezdenek roskadozni a templomok. A szebeni evang. templom a közlebbi földrengés következtében oly rozkadó állapotban van, hogy beáratását el kellett rendelni. Az oltárok és orgona kibordatott, s a templom valószínűleg le fog szedetni, ha előbb halomra nem dől.

A jövő héten Pesten tartandó postarértekezletre számosan jelentkeznek s kivált a főczél: a segély és nyugdíj alap javára örvendetes azon kimutatás, hogy már eddig 12,000 frt töke s különféle díjokban évenként közel 4000 frt van már is az egyelet rendelkezésére bízotva.

Tegnapról kezdve a pesti tözsde is jegyzi a magyar vasuti kölcsönt és pedig január 1 től számítandó 5% kamat megterítés mellett. Árfolyamat jegyezve látjuk 97.75 frttal ezüstben, — Baja és Szabadka között lóvonatu vaspályát terveznek. Az údvös vállalat élére a bajai casino és a kereskedelmi csarnok bizottmányai állottak.

A „Presse“ Zágrábból azon tudósítást veszi, hogy az ottani katonai körökben már most hangsúlyozzák a delegationalis határozatok eredménytelenségét, mivel a határörvidéket fel akarják osztlatni.

Gr. Thun Leo az urakházának alkotmányellenes határozata ellen tiltakozást nyújtott be.

A prágai „Politik“ nek írják Verseczről: „Mialatt Magyarországban már hosszabb idő óta halotti ünnepek rendeztetnek az elesett és kivégzett honvédekért, végre szerb részről is gondolkoztak hasonló ünnepek megtartásáról, hogy felelősségek azok emlékéit, kik a magyar forradalom alatt a dynastia, birodalom és saját nemzetiségük védelmében a honvédek és forradalmárok ellen küzdve, hulltak el a beestlet mezején, vagy a magyarok által kivégeztettek. Verseczen jövő kedden fog tartatni ily ünnepeles isteni tisztelet (perastos), és pedig azon szerb testvérek emlékére, kik itt 19 év előtt elesetek!“

Vegyes hírek.

Megjelent: Egyházi Lapok. Kath. tudományos és társadalmi folyóirat, művelt katolikusok számára. Szerkesztik és kiadják Dr. Hatala Péter és Zoványi J. Mihály. X. Füzet. Tartalom: Dr. Lajtai Pál. A bójtról, tekintettel a tartandó közszinatra. Hatala Péter: Hogyan értelmezendő az egyháznak a sz. írás istenedetéről szolló dogmája? Hazai lapszemle. Xemes: Róma emlékei. Dr. Mátysföldi: Párisi levelek. Vajda János: Petheő J. kisorozpleb. kath. kaszinók. Dr. Ujlaki Armin: Egy magyar akadémikus. Irodalom. Vegyesek. Az igen csinosan kiállított füzete, addig is, míg a „Hét-fői Lapban“ kellően méltányolnánk, szellemes és változatos összeállításában a t. közönség méltó figyelmébe ajánljuk.

Szent Keresztuti intések előadta Körész Kelemen Sz. Ferenczendi atya. Ara 50 kr. Kapható a szerzőnél Esztergomban. A bójti ajatossági alkalmakra igen hasznos kis könyvecske ez, kivált papok számára. Az élet utairól szollván, oly gyakorlati felfogáson és lehozásokon alapszik e hét szent beszéd, hogy azt hitzőnőnkainknak teljes megnyugvással ajánlhatjuk.

Ő Felsége f. hó 13-án kelt legfelsőbb elhatározásával, kitűnő szolgálataik elismeréséül báró Kussevich tábornagynak és a horvát udvari kancellária vezetőjének a Lipót-rend nagykeresztjét, báró Rauch báni helytartónak a szent István-rend középkeresztjét, és Jellacic Ele, a horvát udvari kancellária udvari tanácsosának a szent István rend kis-keresztjét méltóztatott légkegyelmesebben adományozni.

Külföld.

Franciaország. A sajtótörvény fölötti vita a francia kamarában még mindig szenvedélyes kitöréseket idéz föl. Berryer e bebizonyította, miszerint a kormány a különféle törvényeszek kamaráinak a főprocurátor által eszközölt képezésénél azt tüzte ki czélul, hogy teremtésének egyét azon kamara élére helyezze, mely politikai perek fölött itél. „Az államügyész nevezi ki a bírát,“ mondja Berryer, s jövőben nem fog megjelenni politikai bűnös a hatodik kamara előtt, ki előre ne tudná, hogy elítélésétől függ bírának előléptetése.

Baroché védi a kormányt, Berryer ténynyel felel. Itt aztán kitörik a vihar. A többség dühben ordít, az ellenzék, mely számára nézve kicsiny, tapsol és papirkéseit használja, hogy a többség zaján tülegetyen. Baroché és Rouher, kik nagy fölhúulásban vannak, belekiáltanak a zajba s ökleikkel ütök az asztalt. Mindkettő szólásra jelentkezik, az elnök sem marad hátra, ő is kielőre csendet kér, mi végre helyreállt s most Baroché kezdett szólni. Ismét következnek zajos félbeszakítások, renduntasítások, végre — az elnök és miniszterek nagy vigasztalására — a vita befejezése.

Poroszország. Olvasóink emlékezni fognak arra, hogy Bismarck szabadságidőt kért és nyert a királytól, de azért még mindig Berlinben van. A porosz miniszterium, illetőleg Bismarck közlönye ezen szabadságidőről következőleg ír: „Azon szabadságidőhöz, melyet az államminiszterium elnöke kérvénye folytán a királytól nyert, sok lap a legfuresább gyanúsításokat és vizsgálatokat kötik azon okokat illetőleg, melyek e kérvényt létrehozták. Mi ugy hiszszük, hogy ezen okok nem oly távol esők. A miniszter ur, ki 1865. óta szenvedő állapotban van, azóta nem talált időt egészségének teljes helyreállítására, mert fontos munkálatok kényszerítették a szükséges nyugalmat félbeszakítani. Ebből következik, hogy a szövetségi kancellár egyidőre nyugalmat kénytelen keresni, ha — mint most történt, lehangoltság és idegfájdalmak következnék be nagyon is megerőtített munkássága után.

A vámeyleti parlament s az országgyűlés közölgő összejövele új munkát fog hozni, melynek — győzése erősebb egészséget kíván. Ezek azon okok, melyek miatt Bismarck a királytól szabadságidőt kért. Kiemeljük ezt, mert némely lapokban azon hajlam mutatkozott, hogy ama kérvénynek rendkívüli indokokat kölcsönözzenek. A múlt heti parlamentáris események, melyek politikai természetűek és politikai következményekkel fognak birni, sem a szabadságidőre befolyással nem bírtak, sem a miniszter egészségi állapotával semiféle összeköttetésben nincsenek.“

Portugal. Lissabonból írják, hogy a választási mozgalnak egész Portugalban nagy nyugtalanságot okoznak. Az ország több táján lázadás ütött ki. Villa-Nova de Formelican öszkekoczera

nás történt a csapatok és nép közt, mely utóbbi egy gabnászállományt akart föl tartoztatni. Mindkét rész löfögyverekhez nyult, 4 halott s 15 sebesült maradt a helyen. Oportában gyülekeket tartottak, melyekben több ezer ember vett részt, kik a miniszterium visszalépését kívánják. Lisszabonban végre a klubok nagy pontossággal működnek. Kedvesen fogadnak ott minden indítványt, mely a cabinet bukását célozza. A haladási párt Loulé herceg elnöke alatt egy választási bizottságot nevezett ki, s nincs kétség, hogy Lisszabonban mindenütt győzni fognak.

Itt utólagosan közlünk olvasóinkkal egy lisszaboni hírt, mely nem rég valamennyi európai lapban megjelent. Midőn e hó elején a király s királyné a Villa-Viciában tartott utazásról visszatért, Bragában a nép és a királyi kíséret közt összeközegezés történt. A csapatok a népre löttek s több személy megsebesített, sőt néhány halott is esett. A lapok azt jegyezték meg, hogy ez nem lesz egyéb, mint valami túlzottan előadott kihágás, melynek semmi politikai jelentősége nincs. De ha a fennebbieket olvassuk, nem lehet azt oly könnyedén vennünk.

Dunafejedelemségek. A bolgár fölkelésről elterjedt hírek most mindentudnően megerősítést nyernek. Senki sem hitte volna, hogy a fölkelés oly gyorsan fog történni. De e gyorsaság hihetőleg az orosz sugalmazás műve. Több ponton 5000 bolgár lépte át a határt, idegen tisztektől vezérelve, s ezek most az országot komolyan fenyegetik. A híres Iloé, a bolgárok bálványja, azon hadosztály élén áll, mely Kalafat mellett lépte át a Dunát.

A portának már hónapok előtt tudomása volt e készülődésekről s eleget ostromolta Károly fejedelmet, hogy fegyverezze le a csapatokat, de a Dimbovia mellett jelenleg orosz befolyás van a napirenden és így Bratiano azt választotta, hogy a kormányt fegyveres csapatok képződéséről semmiféle tudomása nincsen, ellenben elég erje van, hogy minden a porta ellen irányzott netaláni merényleteket megszüntessen, a mennyiben azok román földről volnának kiindulandók.

A porta erre természetesen nem szólhatott egyebet, s most Franciaország intései is későn jönnek. Hogy Oroszország Bukarestben nagyon túlsúlyra vergődött, azt mutatja azon körülmény

is, hogy Bratiano kormánya valóságos jól szervezett titkos rendőrséget hozott létre, melynek feladata a lengyel szökevények minden mozdulatait és cselekedeteit Romániában szigorú fölügyelet alatt tartani.

Cusa fejedelem uralkodása alatt Bukarestben zsinat volt egybehiva, melynek határozatai a román és közös orthodox egyház németül lényeges pontjain változást idéztek elő. A többi közt Cusa hercegnek jogot adtak, hogy maga nevezheti ki a püspököket, és valamivel későbbben a klastromi javak saecularizálása következett be.

Ilyen és hasonló egyházi dolgok, aztán némely közigazgatási eljárások és végre a parasztok emancipálása annak idején nagyon sértették Oroszországot, mit az mindj hivatatos okmányokban, mind a bukaresti orosz consulatust által szóbelileg is értésére adott a román kormánynak. Ezenkívül megtagadta Oroszország a fejedelemtől a jövedelmek fizetését, melyeket az orosz Bessarabiában fekvő román klastromokhoz tartozó javak évenként hajtottak.

Károly fejedelem már most mai miniszteriumával egyetértésben mindazt jóvá akarja tenni, mit

a románok 1858. azaz Cusa fejedelem trónralépte óta Oroszország ellen vétettek. A személyiségek lasztattak és elküldtek, nagyon alkalmasak arra, hogy egy Oroszország és Romania közt már fennálló barátságos viszonyt szilárdítsák. Cantacuzeno, Mavros orosz tábornok sőgőre, ezrelmeit tekintve igazi orosz. Melchisedek püspök theologiai tanulmányait Kiewben végezte pompásan beszél oroszul s Oroszországban egyáltalán szivesen látott vendég.

Az oiaih kormánylapok egymással vetekednek Oroszország előtt hódolatukat letenni. Ezen lapok egyike nem régi számban ezeket írja: „Ausztria és Magyarország barátai csak ellenségeink lehetnek, ellenben Ausztria és Magyarország ellenségeitől a román nem tagadhatja meg kezét.” Románia viszonyait Oroszországhoz aligha érthetőbbnek és hibeiben változhatná valaki.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde február 19-án.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze február 21-én.			Részvények.			Elsőségi kötvények.		
Gabna-árak.			Adva			Adva			Adva			Adva		
Buza bálnási	83-84	5.95-6.05	Pesti keresked. bank	640.	645.	Államadósság.	Adva	Tartva	Nemzeti bank	712.-	714.-	1862. Erzsébet vasut	84.80	85.-
" tiszai	86-87	6.80-6.90	Budai keresk. és iparb.	200.	208.	5% osztr. értékű	54.45	54.56	Hitelintézet	192.90	193.10	1867. államvasut	119.50	120.-
" pesti	83-84	5.95-6.05	Magyar hitelbank	78. 1/2	79.	" adómentes	58.40	58.60	Magyar hitelbank	78.50	79.-	Déli vasut	98.50	99.-
" kétszeres	86-87	6.80-6.90	Pesti takarékpénztár	1425.	1450.	" nemzeti kölcsön	66.-	66.15	Alsó-ausztr. esc. társulat	621.-	628.-	Északi vasut	91.25	91.75
Rozs	83-84	5.95-6.05	Budai	432.	435.	" metalliques	57.30	57.50	Anglo-osztr. bank	118.-	118.50	Cseh nyugoti vasut	88.50	89.-
Árpa serfőzésre	68-70	2.85-3.10	Pesti hengermalom	1280.	1300.	1860. ki sorsjegye	82.90	83.10	Ausztriai földhitelintézet	174.	178.-	Gal. Károly Lajos vasut	94.25	94.75
Zab	68-70	2.60-2.80	Pannónia gőzmalom	1980.	2000.	Magyar földteherm. kötvény	71.50	72.75	Északi vasut	1755	1760	Magyar észak vasut	80.25	80.75
Kukorica bálnási	45-47	1.80-1.90	I-só budapesti gőzmalom	815.	820.	Bánati	70.50	71.50	Államvasut	259.60	260.-	Lemberg-csernov. vasut	81.25	81.50
Bab új	2.80-2.95		Budai gyár-telep	444.	446.	Horvát	70.-	71.-	Déli vasut	171.60	172.-	Erdélyi vasut	94.-	95.-
Köles	3.10-3.20		Concordia gőzmalom	880.	885.	Erdélyi	66.-	66.50	Erzsébet vasut	142.50	143.-	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	81.25	81.50
Répeze	5.75-6.-		Budai királymalom	560.	570.	Sorsjegyek.	Adva	Tartva	Lemberg vasut	178.50	179.-	Pesti lánchíd	115.75	116.-
Záloglevelek.	Adva	Tartva	Szegedi kivit. gőzmalom	700.	740.	Hitelintézeti	131.-	131.50	Cseh nyug. vasut	149.75	150.25	Érték és pénz.		
Nemz. bank kisors. ezüst	95.70	95.90	I. upesti szeszimóító	610.	713.	Dunagőzhajózási	92.50	93.-	Dél-ész. ném. öszezekt. vasut	139.-	139.50	Frankfurti váltó	91.90	92.25
Magyar földhitelintézeti	91.20	91.40	Pestbudai butorkézmű	215.	218.	Budai	26.50	27.50	Tiszai vasut	147.-	147.-	Londoni váltó	117.60	117.85
Ausztriai	100.50	101.-	Magyar biztosító-társulat	660.	665.	Eszterházy hg.	120.-	120.-	Magyar észak vasut	82.-	84.	Párizsi váltó	46.75	46.85

H I R D E T É S E K.

Városi Vigadó.
Farsangvasárnap, február 23-án,
nagy

BOHOCZ-ESTÉLY

Magas belátása és bölcs gondolata folytán a választmány az idei bohócpestélynek mint főszemélyét az 1867-ik év szemléjét állítja fel, melynek kiegészítésére a világ összes nemzetének bohóczi ezennel meghívom.

Pontban 12 órakor a 100-nál több chinai bohóczból álló dalárdának nagyszemélyi előadása.
Pontban 11 órakor

NAGY BOHOCZ-MENET
összedobolva a világ minden részéből, még Montenegyót is beleszámítván.

Táncszínház a szünőrában s azonkívül reggeltől 6 óráig kezdve esteli 9 óráig. (Zürzaváros fogadtatásról s több más pontosságról kellőleg gondoskodva van.)

"Zene" a török dob személyes vezetés alatt.

A termek átváltoztatása chinai bolondokházává az okosbohóczi!

LEH-MANN-darin-tól.
Udvari költőnk katechizmusból minden bohóczi irány- adójául következő német motívó boszjátunk közre:

„Ein schwarzer Fraak, ein weisses Kleid,
Ist's nicht was frohe Narren freit,
Man fühle ho-hastens sich gedruckt,
Kam' in den Thurm man nicht verrückt,
Nichts ist zu bunt und Nichts zu grell,
Der Grundsatz sei: „Confusionell“!

NB. A kapun kell bemenni, de csak a lépcsőig.
Bohóczi-estélyek reggeltől kezdve következő helyeken kap- hatók: Burger-kávéháza, váci-utca; (ezelött Szever), Benkert-kávéháza, Király-utca, Zrínyi-kávéháza, országút, Wimmer-kávéháza szénátér, Felső-keresztesdja szervita tér, Balizky C. váci-utca, Privorazky kávéháza sáhpáncz-ter, Forsinger A. M. Dorotyia-utca, Königssteiné kezű tútra Erzsébet-ter és a Vigadó roádjában.

Este a pénziárnál 2 fnt 50 kr.
A bohócziok bizottsámnya.

Első cs. k. szab. Dunagőzhajózási társaság.

Hirdetmény.

Alulirt közlekedési igazgatóság tisztelettel tudtul adja, hogy

a helyi gőzös járatai

Pest, a budai bomba-tér és O-Buda között

további rendelkezésig következőleg fognak történni:

Pestről Ó-Budára:	Ó-Budáról Pestre:
8 órakor délelőtt,	9 órakor délelőtt,
10 " " "	7 " " "
12 " délben,	11 " " "
2 " " "	1 " " "
4 " délután,	3 " " "

Pest, február 15-én 1868.

Az első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság magyarországi közlekedési igazgatósága

Misemondó ruhák

pluviálék, dal-harisnyák és czi-pók, monstanzó, kelyhek, ciboriu-mok, gyertyatár-tók, keresztek, paci-ficálék, füstölők, lámpák,

valamint mindennemű

EGYHÁZI SZEREK

legjutányosabb áron

kaphatók

ÖBERBAUER ALAJOS

gyárraktárában váci-utca 15. sz. Pesten.

Árjegyzékek és minden utasítás kívánatra beküldetik.

Részvétel

a börze - üzletekben

csekély betétellel.

Hogy bárkinek alkalom nyujtassék, a mostani nagy árfolyam-változásoknál csekély betétellel kedvező esetben aránylag nagy nyem-reményekben résztvehetni, tehát általveszek megbízásokat mindenféle **állami- és iparpapírok eladására és megvásárlására**, ugy-szinté **aranyakat és Napoleonokat**, a szerint a mint az üzlet tárgya **Hausse** vagy **Baisse**.

Első esetben a megvásárolt ingóság csekély kamatfizetésért ad-dig marad nálam letéve, míg egy olyan árfolyam belép, a melynél a azok eladása által nyerni fog. Az utóbbi esetben (Contremine), a melyben én megbízatom, valahol egy hitelpapirt eladni, a nélkül, hogy az eladó a darabot átadhassa, oda kölcsönözöm azt egész az ismét megvásárlásig.

Biztos ügynökök által, a kiket a bécsi és pesti börzén egyedül e czérra szerzem, abban a helyzetben vagyok, hogy minden megbí-zást **azonnal**, a bevásárlást és eladást a napi árfolyam szerint a leg-jobbban teljesíthetek. 5. legfeljebb 10 percent előleg elégséges az üzleti hitelpapir névszerinti értékének fedezésére.

Az üzletre ajánlom az **államvaspálya**, **magyar és ausztriai hitelintézet részvényeit**, az **1860-iki sorsjegyek 1864-ki sorsjegyek**, **magyar észak vasut részvényeit**, az **összes malmok és biztosító-intézetek**, **pesti és budai kö-züti vaspálya részvényeit**.

A keletkezett új részvénytársulatok közül: **gép- és kocsi-gyár, kőbányai sörözőház, Unio, Erzsébet és sütők és molnárók gőzmalma**, melyeknek részvényeivel az itteni börzén már üzérkednek.

Távirati, ugyszinté levélbeli megbízások azonnal teljesíttetnek.

Károly József

Ááltüzlete Pesten, harminczad-u. 3. sz.

II. ÉV
Első
gész évre 20
Fejlesztési
5 kr. bélyegdíj
A...
4-hasáb

„FÜG
kö

Február
Február
Február

Nehog
mutatni bá
s így az e
nehézteles
eljárásunk
collegánk
irójával.

Ha ne
urnak mag
mény, hog
tünk szere
korni —

Most i
ma válasz
nomia sze
sünket al
olyant, me
a kath. na

Ein Se
türelemm
saink az e
nak, vagy
érveket, s
tal vélik j

Ezen p
sulyozhat
nitjuk, oly
egyházi i
tekben eg
vénél fog
hatnánk,
alatt az I
számában

Czifra
lenség“,
merőség“,
veszett d
rüljük ki
kérdéses
nem egész

De ily

Nehány

Nem,
lem, sem p
anya a szo
az idő sem
gokkal bi
szetszerü
tosabb tea
rendezni, l
meg egy in
vasandó,
az utonál
tíres taga
már rég a

Ily ko
futás közb
áll a feje,
kének bág
és a tigris
csendes ny
hogy a dr
koczkára
hogy mi az

Az en
rejlík egy
és ápolgat
menekült